

Jurnal Electronic de Consiliere

Editat de
Fundația Internațională pentru Copil și Familie și
Asociația de Consiliere Psihologică din București

Аnnу II
Nр. 7

Editie bilingvă (română și franceză)

Cuprins

- Conflict între idealuri, Corneliu Irimia
 - Binele și răul din iubire și ură, Mihaela Drăgan
 - O fetiță foarte mică, studiu de caz, Anca Munteanu
 - Șevalet de cuvinte rostite, partitură de cuvinte ascultate,
Ștefania D. Niță
 - Prezentarea Fundației Internaționale pentru Copil și Familie
 - Prezentarea Centrului de Formare și Supervizare Profesională al FICF
 - Prezentare de proiecte: PROCOPIL
-

Conflict între idealuri

Correspondența dintre Sigmund Freud și Martha Bernays

Cornel Irimia*

Putem citi scrisorile lui Freud¹ către viitoare sa soție având în minte mai multe axe:

1) Trecerea de la o idealizare extremă, pasională din partea lui Freud la o dez-idealizare progresivă la nivel inconștient. Într-adevăr, observăm o vizibilă transformare a legăturii lor pornind din 1882 când Freud îi scria « dragii lui prințese »: « Știam bine că grandoarea iubirii mele ca și, vai, întreaga intensitate a privațiunii mele nu-mi vor deveni conștiente decât după plecarea ta. (...) Dacă această frumoasă cutie și acest răpitor **portret** nu s-ar găsi în fața mea, aș crede că totul este o himeră și mi-ar fi teamă să nu mă trezesc ». ² Relația cu logodnica sa se modifică la sfârșitul corespondenței lor, patru ani mai târziu: « Comoara mea (...), am fost dezagreabil impresionat de faptul că de două ori la rând, **fotografia ta**, care de obicei nu se mișcă de la locul ei, a căzut de pe biroul meu. Nu-mi plac astfel de semne ». ³

2) Un **conflict** incontestabil este cel dintre **idealul de femeie** și **idealul reprezentat de către știință**. În 1882, Freud scrie asemeni unui Pygmalion⁴ care îi cere permisiunea zeiței Venus să o « posede » pe Galatea: « Mă înclin profund în fața oricărei științe înalte spunând: Alteță, rămân umilul dumneavoastră servitor, devotat și respectuos dar nu îmi purtați pică. (...) Cunosc o altă doamnă căruia îi sunt mai prețios decât dumneavoastră și care îmi dă însutit înapoi ceea ce fac pentru ea și care nu are decât un servitor și nu mii ca dumneavoastră. Păstrați o bună amintire

¹ S. Freud – Correspondance, 1873 – 1939, (S. Freud – Corespondență, 1873 – 1939). Scrisori alese și prezentate de către Ernst Freud, Paris, Gallimard, 1966.

² Ibid., p. 17. Subliniat de către noi.

³ Ibid., p. 230. Subliniat de către noi.

⁴ A se vedea capitolul consacrat rolului idealizării în mitul lui Pygmalion.

despre mine până mă întorc ».⁵ Oscilația între cele două idealuri este mărturisită de afirmațiile lui Freud: cu toate că există momente în care își dă seama de « vanitatea tuturor dorințelor atunci când le compar cu dorința de a te poseda »⁶, el vrea să fie iubit de amândouă: « Fie ca Iubirea și Știința să nu mă abandoneze niciodată ».⁷ Mai târziu, în 1932, Freud desemnează într-un text obiectul căutărilor sale: « Fie ca într-o zi, intelectul – spiritul științific, rațiunea – să acceadă la o dictatură în viața psihică a oamenilor, aceasta este dorința mea cea mai ardentă ».⁸ Putem emite ipoteza că acest conflict între idealul de femeie și idealul științei este, în final, un conflict între *a avea* (femeia / mama) și *a fi* (ca tatăl). Este vorba, după cum vom vedea, de un conflict între eul ideal (iubirea față de o femeie fiind proiecția eului ideal asupra acesteia) și idealul eului. Vom reveni.

Remarcăm că **anumite idealuri sunt mai aproape de desexualizare** (știința pentru Freud), pe când altele sunt **apropiate de funcționarea pulsională** și merg în direcția arătată de aceasta.

3) **Idealizare și narcisism.** Câteodată, Sigmund se prezintă Marthei ca o persoană care nu este iubită de ceilalți, ceea ce se constituie într-o rană narcisică: « Este, pentru mine, o mare nefericire, cred, că natura nu mi-a dat acel nu știu ce care îi atrage pe oameni. (...) Mi-a trebuit mult timp să îmi fac prieteni, am fost obligat să lupt atât de mult pentru a o cuceri pe iubita mea, de fiecare dată când întâlnesc pe cineva, constat, de la început, un impuls al noului venit de a mă subestima. Este o problemă legată de privire sau de sentiment sau de un mister al naturii care, în orice caz, mă afectează profund ».⁹ Freud asociază această mărturisire cu o remarcă prin care lasă să se înțeleagă că este un foarte bun profesionist, ceea ce îl face să își recâștige stima de sine.

⁵ S. Freud – Correspondance, 1873 – 1939 (S. Freud – Corespondență, 1873 – 1939), op. cit., p. 21, lettre de 27 juin 1882.

⁶ Ibid., p. 67, scrisoare din 9 septembrie 1883.

⁷ Ibid., p. 203, scrisoare din 18 decembrie 1885.

⁸ S. Freud – "D'une conception de l'univers" (Despre o concepție a universului), in Nouvelles Conférences sur la Psychanalyse (Noi conferințe de psihanaliză) (1932), Paris, Gallimard, 1990, p. 234.

⁹ S. Freud – Correspondance, 1873-1939, op. cit., p. 211-212, scrisoare din 27 ianuarie 1886.

O săptămână mai târziu, Freud îi scrie Marthei urmând aceeași schema: ceilalți nu mă iubesc – lipsă de încredere în sine și lipsă de stimă de sine – examinare a posibilităților de compensare a acestei răni narcisice (de această dată nu prin certitudinea de a fi un bun profesionist ci prin dorința de a fi ca idealul, ca maestrul său, Charcot): « Crezi că am un aer atât de simpatic? Vezi tu, mă îndoiesc de asta. Cred că oamenii văd în mine ceva ce îi deconcertează și asta pentru că, în ultimă analiză, în tinerețea mea nu am fost tânăr, pe când acum, când vârsta adultă începe, nu reușesc să îmbătrânesc. A existat o perioadă în care nu eram decât dorință de a mă instrui și ambiție și, în care, zi după zi, regretam amarnic că natura nu a pus pe fruntea mea, printr-un capriciu fericit, semnul geniului pe care ea îl face uneori cadou (...). Chiar nu sunt foarte dotat; toată puterea mea de muncă provine, probabil, din caracterul meu și din absența gravelor slăbiciuni intelectuale. Dar știu că un astfel de amestec poate duce, lent, la succes și că, în condiții favorabile, voi putea face mai multe decât Nothnagel căruia, cred, că îi sunt superior. Poate îl voi egala și pe Charcot ». ¹⁰

Ceea ce este important pentru subiectul nostru este faptul că idealizarea, ca proces narcisic, are misiunea de a crește stima de sine, obiectul fiind, în acest caz, un obiect-funcție (Agnès Oppenheimer) care are rolul de a menține homeostazia narcisică a subiectului. Două pasaje din scrisorile adresate logodnicei sale o arată foarte bine: « Trebuie să fie adevărat. Martha este a mea; această delicioasă fată despre care oricine vorbește cu admirație, care este plină de o generoasă încredere, a venit la mine, mi-a întărit credința în valoarea mea, mi-a dat o nouă speranță, o putere nouă de a lucra – și toate astea în momentul în care aveam mai mare nevoie ». ¹¹ Un an mai târziu, el scrie: « Devii mai puțin vulnerabil când fericirea (iubirea Marthei) îți locuiește casa ». ¹²

4) **Pasiune și ideal.** « Nu vreau să mă iubești pentru calități pe care mi le-ai împrumuta; dealtfel, pentru nici o calitate; trebuie să mă iubești fără motiv, cum iubesc fără motiv toți cei care iubesc, doar pentru că te iubesc, și

¹⁰ Ibid., p. 214, scrisoare din 2 februarie 1886.

¹¹ Ibid., p. 17, scrisoare din 19 iunie 1882. Subliniat de către noi.

¹² Ibid., p. 61; între paranteze remarcă noastră.

nu trebuie să îți fie rușine de asta. (...) Să nu vezi în mine o natură așa de bună: o violență secretă mă împiedică să suport asta și ultimele tale scrisori sunt atât de blânde! Dacă nu ai fi atât de angelică, mi-ar place să mă cert încă o dată cu tine. La urma urmei nu e magnific să citești, în fiecare lună, ceva ce izbucnește din profunzimea pasiunii? ». ¹³ Este insuportabil să fii iubit pentru calități, să fii idealizat, chiar dacă crezi că ai acele calități. Acest lucru poate fi resimțit ca o violență. A nu fi iubit « fără motiv » înseamnă a fi iubit pentru motivele celuilalt, a fi prins în proiecțiile lui, în proiecțiile idealului său. Aceasta poate da un sentiment de fals. Este ca și cum subiectul ar spune: imaginea pe care celălalt o are despre mine nu este a mea chiar dacă este despre mine.

În plus, a te vedea idealizat de celălalt, a-l vedea atribuindu-ți imagini de perfecțiune comportă riscul de a nu fi la înălțimea lor: « Dacă mă iubești acum cu o iubire arzătoare, pe mine pe care nu m-ai văzut de mult, când mă vei revedea cu dispozițiile mele, cu gesturile mele, când îmi vei auzi vocea și judecățile care, de fiecare dată, declanșau antagonismul tău, nu te vei gândi că dragostea ta înfocată se adresa unei imagini pe care ți-o făcuseși și nu ființei în carne și oase care va produce asupra ta, poate, același efect ca acum un an sau doi? ». ¹⁴

** Corneliu Irimia este psihoterapeut, doctor în psihopatologie al Universității Paris 7 - Denis Diderot, director executiv al Fundației Internaționale pentru Copil și Familie, presedintele Asociației de Consiliere Psihologică din București.*

*

¹³ Ibid., p. 101, scrisoare din 16 ianuarie 1884.

¹⁴ S. Freud – Correspondance 1873-1939, op. cit., p. 130-131, scrisoare din 30 iunie 1884

Binele și răul din iubire și ură

Mihaela Drăgan*

Homo sapiens. Ființe umane. Construite din 40 de mușchi. Cu ochi ce poate străbate o distanță de 27 de km. Dotate cu 200 de milioane de receptori pentru miros. Pot distinge 10 milioane de nuanțe. Cât de simple ar trebui să fie lucrurile din jurul nostru, având în vedere cât de puternici părem a fi! Cu câte abilități și capacități suntem înzestrați! Câtă forță de adaptare și câtă putere de discriminare stă în umbra fragilității noastre! Și cât de greu ne este să luăm totuși o decizie, să alegem, să deosebim binele de rău.....

Citeam într-un cotidian următoarele rânduri " Până la urmă, există întotdeauna o valoare optimală dincolo de care orice lucru devine toxic: oxigenul, somnul, psihoterapia și chiar filosofia, susține antropologul și psihologul american Gregory Bateson; orice variabilă biologică are nevoie de echilibru, iar acest lucru este valabil în egală măsură pentru minciună și sinceritate."

Binele și Răul, primele antagonisme de care auzim când venim pe această lume și care se materializează în chipul lupului și al caprei, al ursului și al vulpii, ca mai târziu să apară ca o Scufiță Roșie și un vânător, ca o Albă-ca-Zăpada, ca o mamă vitregă sau ca o vrăjitoare și câțiva pitici, ca un Făt-Frumos, un zmeu și o Sfânta Vineri.... Personaje pozitive, care au de trecut prin tot felul de provocări și care fac tot felul de fapte bune în lupta cu personajele negative și cărora le dau o mână de ajutor tot felul de alte personaje (animale, plante, sfinți, oameni, zâne). Aceste personaje sunt ele ideale, sunt idealuri sau sunt idealizări?

Ce par a fi aceste povești? Niște drumuri inițiatice, drumuri ale maturizării prin provocare, identificări ale binelui prin opoziție cu moartea, cu distrugerea, cu ura? Și atunci acest bine poate fi extrapolat la ceea ce este unitate, viață, și iubire? Este aceasta de fapt o luptă interioară permanentă ce definește existența însăși a structurii noastre?

Dar ce este existența? Care este structura? Dincolo de aceste Bine și Rău construite și impuse prin educare, aceste Bine și Rău moralizante și

moralizatoare, ce există? De unde vin ele, care este locul lor de naștere? Nevoile, dorințele sau angoasele noastre?

Să ne întoarcem la originile fiecăruia dintre noi: la timpurile în care eram copii, în care mama (mama suficient de bună) ne învăța ce înseamnă să fii iubit, ne arăta ce înseamnă iubirea. Era prima lecție despre dăruire. Mama se oferă cu ce are mai bun: sânul, mângâierea, privirea, cuvântul. Mama îi dă copilului tot ce are mai de preț, adică pe ea însăși. Imaginea ei despre ea, dorințele ei, angoasele ei, sunt și ele proiectate asupra acestuia. Din această dragoste necondiționată începe să se nască imaginea unui ideal mixt de bine-bun-iubire. Și toate raportate la un obiect prim, întâi interiorizat care începe treptat să se transforme în alt Eu, cel al copilului. Este bine să fii iubit, sunt bun dacă sunt iubit. Un Eu narcisic ce se va fi proiectat asupra obiectelor alese ulterior. Mai mult, cuplul parental, cu tot ce presupune iubirea sa, își pune o altă amprentă asupra acestei relații bine-bun-iubit.

Pe acest fond apar, frustrările, introduse de "NU aici", "NU acum", "NU aceasta", "NU tu". Aceste frustrări care ascund sau sunt realitatea și care, prin comparație, alterează ideala, perfecta triadă bine-bun-iubit. Binele devine rău, iubirea devine ură. .

În lucrarea "Pentru a introduce narcisismul", Freud scria că "un solid egoism te apără de boală, dar trebuie să iubim pentru a nu cădea bolnavi și ne vom îmbolnăvi atunci când nu putem iubi din cauza frustrării."

De aceleași emoții umane de care vorbim, și anume, ura, lăcomia și agresiunea, iubirea și tendința către reparație vorbește și M. Klein. Ideea ei este că iubirea și ura sunt aproape inseparabile. Ne ducem cu gândul la expresiile "opusele se atrag, extremele se ating". Bebelușul are ca prim obiect al iubirii lui sânul mamei de la care obține atâta plăcere. O dată ce această plăcere nu mai este satisfăcută, obiectul plăcerii se transformă în obiectul urii sale. Elementul de legătură dintre aceste sentimente este mama, mai exact prin gesturile ei, mângâierile ei, satisfacerea nevoilor, grija și atenția pe care o acordă. Mama, a cărei imagine este inițial un sân, un cuvânt, un gest, devine treptat o persoană, ca întreg. M. Klein dă un exemplu: "o femeie care să se fi înstrăinat aparent de mama sa și totuși ea

să caute încă inconștient unele dintre trăsăturile relațiilor sale timpurii cu ea în relație cu soțul sau cu un bărbat pe care îl iubește.” (M. Klein, , p.300)

Iubirea ne umple de energie, de bunăvoie, de o stare pozitivă. Ura, ura față de persoana iubită, ne umple de durere, iar aceasta ne face să ne simțim vinovați. Aceeași autoare avertizează că “numai decă posedăm capacitatea de a ne identifica cu persoana iubită suntem capabili să dăm sau să sacrificăm într-o măsură propriile noastre sentimente și dorințe și să punem astfel pentru o vreme în prim plan interesele și trăirile celeilalte persoane” (M. Klein, p.303)

Aceasta este iubirea. A iubi la un nivel emoțional. Dar despre același a iubi și a urî putem vorbi și din punct de vedere al unei relații fizice. Fantasmemele agresive ale fetei față de penisul tatălui ei, frustrarea dorințelor genitale ale băiatului, spre exemplu, au o influență mare asupra capacității de satisfacere sexuală în viața adultă. Toate aceste fantasme au la bază jocul dintre iubire și ură, gelozie și tandrețe, agresivitate și siguranță, satisfacție și nemulțumire, vinovăție și plăcere, fantasmă și realitate.

Dar ura, vinovăția, agresivitatea, nemulțumirea, răzbunarea sunt toate etichetate cu “RĂU”, acest rău având nevoie de reparație în fantasmele în care “refacem în bine vătămările pe care le-am produs” părinților noștri. (M. Klein, p. 304)

Care este părerea lui Freud ? “Miezul a ceea ce noi numim iubire constă, desigur, în ceea ce se înțelege în mod obișnuit prin iubire, așa cum este ea cântată de poeți, adică iubirea sexuală, care are drept scop unirea sexuală. Dar noi nu excludem din sfera acestei noțiuni nici alte tipuri de iubire: pe de o parte, iubirea de sine însuși, iar pe de altă parte iubirea față de părinți și copii, prietenia și dragostea de oameni în general, precum și atașamentul față de obiecte sau de idei abstracte. Toate aceste varietăți de iubire sunt expresia acelorași tendințe instinctuale: în anumite cazuri, acestea din urmă revendică unirea sexuală, în timp ce altele se abat de la ea sau o împiedică” (p. 188). Se referă aici Freud la mecanisme de apărare ca intelectualizarea, sublimarea?

Tot Freud spune că "în sentimentul de iubire, o anumită parte a libidoului narcisic este transferată asupra obiectului. În unele forme de alegere a obiectului iubirii este evident că acesta este menit să înlocuiască un ideal propriul eului, pe care el nu-l poate atinge. Obiectul este iubit pentru perfecțiunile pe care eul și le-a dorit pentru sine și pe care le poate obține numai prin această deviere de la satisfacerea narcisismului său." (S. Freud, p. 216)

Ne îndrăgostim fără motive raționale și nu avem nevoie de explicații. Fiecare fibră a corpului trăiește această "în-drăgostire" în care cenzurile par a nu mai funcționa, iar Supraeul pare a fi topit sub căldura pulsioniilor, a dorințelor. O relație fără reguli. O relație în care am vrea ca celălalt să ne aparțină în fiecare clipă și fără rest. O căutare continuă a celuilalt, o nevoie acută de a fi lângă și cu celălalt fără a întreba de ce și ce căutăm la el. Ne căutăm pe noi înșine? Căutăm ceea ce noi nu avem sau poate căutăm o frântură din iubirea de care am avut parte în copilărie?

Iubirea, în schimb, capătă valențe ușor raționalizate. Iubirea nu mai este flacăra, este jarul care arde mocnit și care se poate reaprinde la fel de ușor cum se poate stinge. Când iubim știm sau avem nevoie să știm ce și ce nu ne place, ce avem nevoie și putem oferi. Este o relație în care regulile, deși nu sunt neapărat rostite, sunt acceptate reciproc.

„Este o istorie a diferitelor moduri de a iubi – încorporând, dominând, trimfând, negând valoarea, dăruind, rivalizând, posedând, ucigând, perpetuând etc- o istorie a modurilor de relație cu obiectul de iubire, cel sexual, cel pulsional, este o istorie a dinamicii activ-pasiv la nivelul fiecărei pulsioni parțiale, o istorie a modalităților defesinsive puse în joc în diverse etape, o istorie a intricării curentelor tandru și senzual, o istorie a intricării Erosului cu Thanatosul, a capacității de a suporta ambivalența fără a distruge relația sau a fragmenta unitatea subiectivă, o istorie a evoluției emoției de la corp spre cuvânt și a păstrării conexiunii dintre afect și corp, este, în ultimă instanță o istorie a separărilor de diverse forme de plăcere, de integrare a lor în alte forme, o istorie a separărilor de diversele obiecte parțiale pentru a le integra în obiectul întregit, real" (V. Șandor, p. 77-78).

Zilele trecute un copil, în vârstă de 4 ani, îmi explica cum este el „îngrădostit” de o fetiță din grupa lui de la grădiniță, dar că tot pe mama lui o iubește. Cine îl învățase diferența dintre a fi îndrăgostit și a iubi? Această cunoaștere venea din propria lui simțire? Sau era pur și simplu o repetare a unor cuvinte auzite în familie? Un posibil gând rău (îndrăgostirea de altcineva decât mama), diminuat, anulat de un gând bun (iubirea mamei).două feluri de iubire pornite din același izvor: plăcerea dată de aceste trăiri și răsplata întoarsă la origine, iubirea primită sub forma săruturilor, mângâierilor, laudelor, cadourilor – iubirea cea dintâi a mamei pentru copil și a copilului pentru mama lui.

Bibliografie:

1. Freud, S – “Dincolo de principiul plăcerii”, Ed. Jurnalul Literar”, 1992, p.188, 216
2. M. Klein – “Iubire, vinovăție, reparație și alte lucrări”, Ed. Sigmund Freud, Binghamton – Cluj, 1994, p. 300, 303-304
3. V. Șandor – “ Prelegeri de psihanaliză”, Ed. Fundației Generația, București, 2005, p. 77, 78.
- 4.

***Mihaela Drăgan** este psiholog, membru al Asociației de Consiliere Psihologică din București

- -

O fetiță foarte mică?

(studiu de caz)

Anca Munteanu*

Psihoterapia copilului are un specific aparte care pornește de la comunicarea cu copilul. *Absenta aptitudinii* de a comunica verbal este un obstacol suplimentar în abordarea psihoterapeutică la vârste foarte mici. Comunicarea adevărată dintre copil și adult nu trece doar prin limbaj, aceasta cu atât mai mult cu cât copilul este mic. Terapeutul trebuie deci să

cunoască nivelele de maturizare, mijloacele de expresie privilegiate în funcție de vârstă; el va trebui să fie familiarizat cu « lumea copilului », cu particularitățile sale de limbaj, nivelul său de înțelegere etc. A stabili o comunicare nu rezumă desigur procesul terapeutic însuși. Totuși stabilirea unui cadru adecvat în care copilul să poată comunica cu adevărat cu adultul reprezintă primul timp al oricărui demers terapeutic. Vorbim aici de fapt despre ceea ce Winnicott numește « consultație terapeutică ».

Dat fiind faptul că rareori copilul resimte o stare de suferință datorată simptomului (cu excepția angoasei acute sau unor fobii) și că există o lipsă a cererii din partea lui, psihoterapia copilului pornește de la bun început într-un mod diferit față de terapia adultului. Copilul vine însoțit de părinții săi care încearcă să exprime « problema » așa cum o percep dar mai ales așa cum o simt.

Pentru psihoterapeut este importantă originea simptomului și « ce spune acesta ». În măsura în care copilul poate « lucra » adică poate produce material care poate fi interpretat, o terapie își are locul. La copil, simptomul nu se referă doar la sistemul său psihic ci și la dinamica familială, copilul însuși fiind uneori un simptom al familiei sale. Agravarea unui simptom, cu scopul inconștient de a fi remarcat de adult, aduce copilul în fața psihoterapeutului pus în situația de a îndepărta simptomul. În ce măsură simptomul va dispărea dacă ce spune el nu va fi auzit?

Terapiile simptomatice au drept scop reducerea unei conduite considerată deviantă, fără ca natura ei să fie explicată. Transferul și contratransferul nu sunt abordate. Relația terapeutului cu copilul rămâne însă motorul progreselor. În acest context, părinții vin cu copilul la psihoterapeut și acuză un anumit simptom. În spatele lui, terapeutul vede "necesitatea" acestui simptom al copilului și relațiile din interiorul familiei. Numeroase conduite considerate patologice de către anturaj apar în realitate fie ca semne ale unui protest sănătos, fie ca dovezi ale patologiei anturajului. Această situație este dificilă pentru că spre deosebire de terapia cu adultul care resimte suferința și caută ajutor pentru el însuși, copilul este doar cel

care manifestă simptomul, cererea fiind adresată de către părinții săi. Interesul lor este ca simptomul copilului, deranjant pentru ei înșiși să dispară și nu sunt preocupați de cauzele lui. Asta face ca adesea ei să întrerupă terapia foarte repede, la prima ameliorare sau pentru ca sunt dezamăgiți de "lipsa rezultatelor".

Am ales cazul unei fetițe care a venit la trei ședințe, prima dată împreună cu ambii părinți și bunica iar apoi doar cu tatăl și bunica, "mama fiind foarte ocupată cu serviciul". Ei nu se gândiseră la o consultație psihologică și recomandarea medicului pediatru îi luase prin surprindere. De altfel, amânaseră câteva săptămâni să facă programarea, având mari îndoieli că problema fetiței are vreo legătură cu psihologia.

Programarea telefonică nu am făcut-o eu și, înainte de consultație, stiam doar că pacienta are 1 an și 10 luni și că a fost trimisă de medic pentru anorexie mentală. Primul moment în care a apărut am fost surprinsă să văd o fetiță mult mai mică decât mă așteptam. Sigur că după diagnosticul cu care venea, îmi imaginasem un copil slab și totuși ... Acum aș spune chiar că nici nu exista, mai ales că în jurul ei erau trei adulți care păreau să o acopere complet: mama, tata și bunica maternă. Toți păreau încurcați și au început să povestească despre periplurile medicale pe care le-au avut împreună cu A.

Mama – o fire anxioasă, care și-a reluat serviciul când A. avea doar 6 luni, « pentru că nu putea rata un post bun » iar mama ei s-a oferit să crească fetița. Intre ele se vede încă de la început o mare concurență. Bunica a insistat că un post bun nu trebuie ratat și că fiica ei trebuie să meargă la serviciu și să lase fetița cu ea, care a crescut două fete și știe să crească un copil. Mama s-a supus acestei presiuni. Ea pare în afara situației, nu prea știe ce să spună despre A și doar indicația medicului de a consulta un psiholog pentru problema fetiței o aduce la psihoterapie, nefiind deloc convinsă că se poate face ceva și nici dispusă să continue să vină sau să lucreze în vreun fel. Nu mă privește, se uită în jos, de-abia așteaptă să plece iar la sfârșit este atât de dezorientată încât iese pe altă ușă.

Tatăl pare mai dispus să asculte ce spun, curios cum poate un psiholog să facă un copil să mănânce. El este interesat de cum vom lucra și de ce se

va întâmpla în continuare. Este de altfel și singurul care se ridică de pe canapea și se joacă cu fetița.

Bunica are o atitudine ostilă cumva, jignită parcă de faptul că venirea la psiholog îi invalidează capacitatea de a crește copii. Repetă mereu că cele două fete ale ei au mâncat dar "asta mică nu vrea". Are un aer acuzator la adresa fetiței și nu acceptă să recunoască situația ca pe una patologică ci o atribuie încăpățânării.

Îi rog să-mi spună despre A: sarcina, naștere, copilăria mica etc. Mama începe prin a-mi spune că A. s-a născut prin cezariană aceasta fiind decizia medicului întrucât data nașterii era aproape de Crăciun. "Puteam să nasc de Crăciun și mă temeam că doctorul nu va veni", spune ea cu o voce ezitantă. Soțul ei, care începuse între timp să se joace cu A., îi atrage în mod brutal atenția că motivul recurgerii la cezariană fusese cu totul altul. "Să vă spun eu de ce a fost cezariana. Pentru că era cordonul în jurul gâtului și și riscul de a muri la naștere era foarte mare. Nu din cauza Crăciunului". Mama devine și mai stânjenită și adaugă: "Da, și de asta, într-adevăr". În acel moment, A. deja se juca și era destul de dispusă să mă privească și să vorbească cu mine. Mama nu se ridică de pe canapea, aproape că nici nu se mișcă, privește doar în jos și nu mai știe să spună nimic despre copil începând cu vârsta de 6 luni a fetiței - de când plecase la serviciu. Tatăl vorbește despre investigațiile medicale și despre "refuzul dintotdeauna" al fetiței de a mânca. Nu a supt pentru că mama "nu a avut lapte", vomita după ce i se dădea cu biberonul iar de când au trecut la mâncatul cu lingurița "masa este un chin".

După modul cum își vorbesc și faptul că nu se privesc încep să cred că ceea ce A. nu poate înghiți este conflictul dintre acești adulți, ostilitatea lor, lucrurile ne-spuse, ascunse, ținute sub tăcere. Rolul meu este de a-i face pe ei să se înghită unii pe alții, să mănânce împreună, să fie împreună și nu într-o permanentă concurență « cine știe să crească sau să hrănească un copil ? Apar mereu expresii de genul: « Cu mine mănâncă ». Terapia în acest caz înseamna a-i face să vadă că A. este o persoană, că are dorințe, nevoi, plăceri, neplăceri, nu un obiect care trebuie hrănit, schimbat, etc. Este de

remarcat că A. vine cu suzeta în gură, ei susțin că o cere singură și plânge dacă îi este refuzată dar de fapt A. acceptă să o scoată de la început când îi spun că vreau să vorbim și nu o mai cere toată ședința. Pare că această suzetă este un mod de a o obliga să fie mai mică decât este întrucât îi dau în gură și susțin că nu mănâncă singură și că „ea vorbește dar ei nu înțeleg”. Anorexia fetei este, în acest context, un mod de a se impune în familie, de a arăta că există și a aduce la suprafață conflicte intrafamiliale care mocnesc. Există cel mai probabil și o legătură cu acel “cordon în jurul gâtului” dar acest conținut nu poate fi verbalizat. Simptomul nu este important în sine iar scopul meu nu este să o “conving” să mănânce ci să-i ajut pe ei să o lase să mănânce și să nu-i mai bage pe gât într-un mod automat și lipsit de afecțiune. Acel “trebuie să mănânce” care apare în toate cazurile de anorexie la copil aduce la suprafață înverșunarea și ura. Firește că părinții nu pot deveni conștienți de asta, mai ales că astfel de “terapii” sunt constituite cel mai adesea doar din câteva ședințe pentru că imediat ce simptomul dispare, ei nu mai văd rostul de a continua să vină.

La sfârșitul primei întâlniri, stabilim să ne vedem în continuare o dată pe săptămână. Atitudinea lor la plecare este foarte elocventă: bunica începe să îmbrace fetița și îi introduce suzeta în gură. Își exprimă nemulțumirea că nu le dau niște sfaturi despre cum s-o facă pe A. să mănânce. Tatăl se enervează din cauza acestor revendicări ale soacrei sale și îi spune că eu știu mai bine pentru că sunt “de specialitate” și că oricum am spus să nu îi dea să mănânce cu forța și să-i permită să mănânce singură chiar dacă se va murdări. Bunica mă privește cu neîncredere și dispreț. Mama nu ridică ochii din pământ, nu atinge fetița și se grăbește spre ieșire.

În cele două întâlniri ulterioare, bunica a stat pe canapea și a vorbit din când în când, a dezbrăcat-o și a îmbrăcat-o pe A. Tatăl a fost mult mai activ, a început să-i vorbească fetiței și chiar a zâmbit. A lăudat-o că “înțelege tot” și a părut în contact cu ce se întâmplă și spune că A. a început să mănânce.

Voi scoate în evidență unele aspecte importante care au apărut pe parcursul acestor trei întâlniri, după care în urma unui telefon din partea

tatălui am aflat că "nu o sa mai venim, problema s-a rezolvat și A. manâncă destul de bine". El a mulțumit pentru "sprijin" și a cerut permisiunea de a reveni, eventual cu un telefon sau un mail dacă ceva nu va fi în regulă pe viitor.

Surprinsă de cât de slabă și de scundă este A., am privit-o îndelung de-a lungul celor trei întâlniri. În contradicție cu ceea ce ai ei povesteau, A. era un copil foarte dezghețat, care mă urmărea cu atenție, analiza jucăriile rând pe rând, le spunea pe nume, uneori zâmbea și era dornică să fie băgată în seamă. Ea părea să asculte ceea ce se vorbea. În prima ședință A. a văzut că eu am ținut timp îndelungat agenda și pixul în mână, fie pentru a nota câte ceva, fie pentru a reuși să stabilim următoarele întâlniri. În a doua ședință, eu am stat pe covor lângă ea în timp ce ne jucam iar, către sfârșit, ea s-a așezat pe scaunul meu, a luat agenda și pixul și a spus « acum schiu », impresionându-i pe tatăl și bunica ei, arătându-le că a fost atentă și știe exact ce fac și care este locul-rolul meu și că ține minte toate acestea de săptămâna trecută. Arătându-le de fapt că este mare, că are deja o relație cu mine în contrast cu convingerea lor că este dependentă de bunica și nu că ar accepta sub nici o formă să rămână doar cu mine în cabinet deși eu nu o propusesem încă. Scopul meu era să lucrez cu ei împreună și nu să le "fur" copilul așa cum se temeau și nici să le arăt că, dacă aș îngriji-o eu, ea nu ar mai fi anorexică. Este important ca părinții să perceapă rezolvarea problemei ca fiind reușita lor. Bunica spune mandră la cea de a doua ședință: « săptămâna asta am reușit să-i dau și cutare să mănânce ».

De multe ori, părinții par să nu-și cunoască mai deloc copiii atunci când ajung cu ei în cabinet. Fie îi subapreciază, susținând că nu știu să facă un anumit lucru, nu se descurcă în anumite activități, etc., fie nu au ce să spună despre ei. În această situație era mama lui A. care de când își reluse serviciul, pe când fiica ei avea 6 luni, părea că n-a mai văzut-o pe aceasta deloc. Nu știa dacă se joacă și cu ce, când a mers, când a vorbit, ce spune de obicei. O altă atitudine întâlnită în aceasta familie este ostilitatea și reproșurile la adresa copilului, chiar foarte mic ca în cazul nostru. Bunica susținea că "A. nu vrea să mănânce, refuză să deschidă gura, fuge de la

masă, întoarce capul când vede lingurița”. Bunica era într-un război cu fetița deși probabil că nu cu fetița, ci cu mama acesteia sau cu ambii părinți.

De asemenea, adulții reușesc să vadă în cabinet multe lucruri pe care nu le observaseră până atunci. Tatăl lui A. era uimit de precizia cu care fetița ia jucării mici și le așează pe masă, de cuvinte despre care nu știa că le poate pronunța și de un puzzle pe care fiica lui l-a asamblat în cabinet, imediat după ce el îi spusese: “Nu știi tu să faci asta că ești prea mică”.

Scopul terapiei nu a fost să le arăt cum se procedează, să le explic cum este nevoie să te porți cu un copil pentru a mânca ci doar ca ei să ajungă să o vadă pe fetiță așa cum este și nu ca pe o posesiune, un obiect de disputat între ei. Era important ca ei să își dea seama că fetița are personalitatea ei, că nu este nevoie să o hrănească forțat, să o determine să tacă băgându-i suzeta în gură, să se comporte cu ea ca și cu un copil mult mai mic.

***Anca Munteanu** este psiholog, membru al Asociației de Consiliere Psihologică din București

*

Șevalet de cuvinte rostite...

Partitură de cuvinte ascultate...

- partea I -

Ștefania D. Niță*

Pe d-na R. am cunoscut-o cu ocazia primei ediții a Salonului de Psihologie. Încă de cum am văzut-o, privirea mi-a rămas atentă la ceea ce face, simțind o curiozitate și un interes pe care, ulterior am reușit să le descifrez. Respirînd sacadat, vădit obosită de ritmul alert în care a mers, întrebă precipitată, dacă s-a încheiat evenimentul și dacă mai poate să stea

de vorbă cu un psiholog. Una din colegele cu care eram, îi răspunde că da, s-a terminat și că a ajuns un pic cam târziu.

Ochii femeii s-au umbrit brusc iar vocea tremurată și tonalitatea scăzută, arăta dezamăgirea ce o cuprinsese: *„Ce păcat!...Am vrut să vin zilele trecute... vremea prea caldă și starea de sănătate nu mi-au permis să ies din casă. Astăzi am plecat mai devreme numai că, am mers mai încet și uite că nu am mai reușit să ajung la timp”...*

Privirea expresivă care vorbea parcă înaintea discursului însă în concordanță cu acesta, întrebarea țintită ce exprima nevoia să stea de vorbă cu un psiholog, vârsta înaintată și efortul depus de a veni din capătul celălalt al Bucureștiului pînă la Sala Palatului, mi-au întreținut interesul și curiozitatea care, oricum apăruseră ceva mai devreme. Privind-o și zîmbind în timp ce ascultam discuția dintre ea și colega ce-i răspunsese, i-am spus despre disponibilitatea mea de a schimba cîteva cuvinte, lucru pe care aceasta l-a înțeles și întorcîndu-se spre mine, m-a întrebat: *„Credeti că putem să vorbim puțin dacă tot sunteți și sunt aici?”* I-am răspuns continuînd să zîmbesc: *„Sigur, de ce nu?”* Am invitat-o să ia loc. M-am așezat fără să rostesc vreun cuvînt, privind-o și păstrînd aceiași curiozitate de la început.

Stăteam alături de o femeie cochetă, minionă, îmbrăcată într-o rochie bej cu imprimeu discret, maron. Pantofii asortați cu poșeta, evident demodată, aduceau cu sine decenii de timp, trecute peste femeia care lăsase frumusețea și tinerețea în urmă, pastrînd însă amprenta unei minți deschise, a unei educații cultivate, a unui suflet sensibil. Ajunsă la vârsta de 78 ani, păstrează în ea vitalitatea anilor de tinerețe,

După ce și-a tamponat discret fața și fruntea ștergînd transpirația ce o năpădise de la efort, căldură și emoția ce a cuprins-o cînd s-a așezat, începe să vorbească pe un ton liniștit cu o tonalitate a vocii, în care am recunoscut de îndată modulațiile unui timbru lucrat de-a lungul orelor de canto, așa cum avea să îmi confirme mai târziu.

„Sunt emoționată, pentru cîteva secunde am crezut că nu voi mai avea șansa să vorbesc cu un psiholog. Acum, sunt emoționată, nu știu să vă spun

exact ce anume mă emoționează. Am venit cu speranța de a afla dacă există programe speciale pentru socializarea bătrânilor, care, momentan nu sunt atinși de semnele senilității. Programe de grup și sub coordonarea unor activități cu tentă psihologică. Știți, eu am rămas singură, nu mai am pe nimeni.. .partenerul a murit acum zece ani și de atunci...”

Născută în Timișoara, într-o familie de intelectuali, își pierde tatăl la o vîrstă fragedă (1 an) și crește în familia bunicilor din partea mamei, pînă la vîrsta de cinci ani. O dată cu recăsătorirea mamei, se mută în București rămînînd alături de aceasta și soțul acesteia care, o adoptă „și din punct de vedere legal, dar mai ales sufletește... cred că ne-am adoptat reciproc”. Termină liceul de muzică și este nevoită să amîne doi ani admiterea la Conservator și să se întoarcă în orașul natal, alături de bunici. Evenimentul care a produs întreruperea studiilor a adus cu sine pierderea mamei și a tatălui adoptiv, într-un accident de mașină. După o perioadă de „*adunare a forțelor alături de un bunic pîinea lui Dumnezeu și o bunică autoritară dar cu suflet bun*”, revine în București și se înscrie la Conservator unde este admisă de prima dată. Pe perioada facultății lucrează ca vînzătoare la o patiserie, secretară, bibliotecară iar ulterior, începe să dea lecții de canto în particular.

Încheierea studiilor aruncă o perspectivă sumbră asupra viitorului acesteia, prin repartiția primită într-un „*sătuc uitat de lume și civilizație*” ca profesoară de muzică. Își face „*stagiatura și călirea*” în satul respectiv, continuînd efortul de a găsi căile prin care să ajungă din nou, în București. După opt ani, printr-un context fericit de împrejurări, revine în capitală, reușind să obțină un post în cadrul unei școli unde, rămîne pînă iese la pensie. Concomitent, la scurt timp, reia lecțiile de muzică în particular, pregătind „*cîteva generații bune de absolvenți de Conservator*”.

La vîrsta de 35 ani, îl cunoaște pe bărbatul cu care rămîne împreună, fără să se căsătorească. Descrie relația ca pe o „*poveste de dragoste la care se visează de cînd ești copil și pe care, rar îți este dat să o întîlnești în viața de zi cu zi*”. Partenerul este mai mare cu 18 ani și „*printr-un joc derizoriu al sorții, profesor de filosofie și istorie, la fel ca tatăl meu adoptiv*”. Cei doi își trăiesc „*povestea nebună de iubire*” timp de 33 de ani, fără a avea copii deși

„amîndoi ne-am dorit să avem un copil...cu toate acestea, nu a fost să fie. Investigațiile făcute nu arăta ca fiind ceva nelalocul lui, nici la mine, nici la el. Mi-ar placea să înțeleg ce s-a întîmplat cu mine de nu am reușit să am copii, atîta timp cît fiziologic ieșeam aptă”.

Pierderea partenerului conduce în primii ani de după moartea acestuia la un lung șir de simptome: insomnii, stări de anxietate care merg pînă la atacuri de panică, agorafobie care se soldează cu opțiunea acesteia de a merge la un azil de bătrîni. *„Eram din ce în ce mai apăsată de restrîngerea drumurilor, nu mai puteam ieși din casă să am grijă de cele zilnice iar singurătatea cu care, m-am împăcat dintotdeauna bine, după pierderea lui, am simțit că mă ucide cu fiecare oră ce trecea”*

În urmă cu patru ani, la vîrsta de 74 ani este diagnosticată cu neoplasm al corzilor vocale *„Deformație profesională îmi place să spun. Aveam opțiunea să mă operez ceea ce m-ar fi lăsat fără glas, n-aveam cum să accept lucrul acesta. Medicii mi-au dat aproximativ trei ani fără operație, au trecut patru și iată că încă rezist, cu tot cu voce, ce-i drept slăbită în ultimul timp. M-am gîndit de mai multe ori la cum de am ajuns în situația asta numai că, de una singură, e greu să și vorbesc cu mine și să și înțeleg, să mă aud ce spun. Pe vremuri, vorbeam cu C și parcă mă auzeam altfel, mă înțelegeam altfel. Cînd am citit despre acest eveniment, am alergat într-un suflet să văd dacă există vreun club sau ceva în direcția asta unde, oamenii să se întîlnească și să vorbească, asistați într-un fel.”*

Înîlnirea se încheie cu schimbul numerelor de telefon și exprimarea regretului meu cu privire la faptul că, nu am cunoștință despre existența unor astfel de programe. Bătrîna doamnă mă privește zîmbind, manifestîndu-și dorința de a putea să revină cu un telefon. Am lăsat să se înțealeagă că da, poate reveni cu un telefon cînd simte nevoia. S-a ridicat așezîndu-și cu un gest ce trăda cochetăria seductiv-feminină, și-a așezat cu atenție geanta pe braț, și-a luat la revedere mulțumindu-mi și mergînd încet, după cîțiva pași făcuți către ieșire, se întoarce spunîndu-mi: *„Știți, după mult timp, am simțit că pot rosti cuvinte care pot fi ascultate. Era o tachinare între mine și C, ne întrebam înainte de a discuta: vorbim să ne auzim și să ne aflăm în treabă*

sau rostim pentru a ne asculta unul pe celălalt? Îmi este tare dor de el. Mulțumesc, uitasem că pot rosti fără să simt apăsarea vorbitului în gol”.

Am rămas preț de câteva momente urmărind-o cu privirea pe femeia ce se îndrepta cu pas șovăielnic către ieșire. Uimită de vivacitatea și coerența interioară a acesteia, surprinsă de capacitatea ei de a se întreba, de a se căuta interior în ciuda bolii care o macină încetul cu încetul, privesc cu admirație și tristețe silueta femeii care se îndepărtează. După câteva minute în care m-am întrebat dacă o voi revedea pe bătrâna doamnă, fără să-mi pot răspunde la modul concret însă simțind că ne vom revedea, m-am îndreptat spre colegii mei pentru a pleca împreună spre restaurant.

Au trecut câteva zile pînă ca doamna minionă și ajunsă la o vîrstă respectabilă să nu-mi mai bîntuie gîndurile cu atîta insistență precum simțeam că o face în primele zile de după întîlnire.

Au trecut vreo două luni și jumătate pînă cînd bătrîna cochetă m-a sunat întrebîndu-mă dacă îmi mai amintesc de ea și dacă poate beneficia de câteva ședințe de consiliere. Hotărîrea și determinarea din glasul ei, modul clar, concis în care a făcut cereera, a trezit în mine amintirea uimirii din prima întîlnire.

Au trecut doi ani și trei luni de relație cu femeia care, a constituit, constituie pentru mine dovada vie a faptului că inconștientul nu cunoaște vîrstă, nu ține seama de timp ori de spațiu ci există cu aceiași forță și în copilul ce crește, și în tînărul care se îndreaptă spre maturitate, și în vîrstnicul ce merge spre ultima frontieră.

Au trecut... 40 minute de cînd zăbovesc cu o scrisoare de la dna R. în mîină, luptîndu-mă cu tristețea dată de plecarea ei, plecare, care, deși firească și în limitele naturalului, o resimt ca fiind dureroasă și pesemne că și această durere se încadrează... în limitele firescului uman. Trag aer adînc în piept și desfac plicul... înăuntru găsesc o casetă audio....**Haydn – „Selecții din simfonia Despărțirea”**. Mă ridic și pun caseta în combină cu sonorul în surdină. Scot cu mișcări lente scrisoarea pe care o despățuresc cu grijă, curiozitate și emoție.

„Mi-ati spus mai demult că poate nu este întâmplător faptul de a ne fi cunoscut. Din punctul meu de vedere, cu siguranță nu este întâmplător. V-am folosit într-un mod egoist care, nu are legătură cu partea sensibilă a existenței mele. Cu siguranță, are legătură cu nevoia bine ascunsă de a exista măcar o persoană dragă sufletului meu care să nu plece înaintea mea. Ca măcar o persoană din cele ce-am lăsat să intre în inima și mintea mea, să știu că va rămîne să-și urmeze cursul vieții, fără ca eu din nou, să fiu nevoită să asist la o plecare prematură. Puteți observa marja de siguranță pe care mi-am luat-o: eu, la o vîrstă de la care știm încotro ne îndreptăm, Dvs., în floarea vîrstei și cu o cumpătare care mi-a dat siguranța că nu veți pleca brusc și iremediabil din existența mea. Deloc întâmplător este faptul că, alături de aceste rînduri, veti găsi Despărțirea, Haydn. Rămîne preferatul meu iar zilele trecute, mi-am dat seama că viața mea a semănat izbitor cu această simfonie în care, dispar rînd pe rînd toate instrumentele din orchestră. Spectatorul, rămîne în sală și asistă la această plecare treptată fiind nevoit să se despartă rînd pe rînd, de fiecare instrument ce iese din registru. Am vrut ca măcar o dată să pot ieși de pe scenă și nu din sală. Posibil ca, scopul întîlnirii cu Dvs să fi fost prestabilit de această nevoie adîncă de a putea să defilez în siguranța privirii unui spectator care mă va urmări fără să mă lase în mijlocul spectacolului, singură pe scenă.

P.S: Vă mulțumesc și nutresc speranța vie că mă veți înțelege.

R.H

Zîmbesc în timp ce lacrimi liniștite se rostogolesc pe obraji. Împăturesc scrisoarea și o așez pe marginea biroului. Muzica se aude în surdină, așa cum glasul femeii se auzea din ce în ce mai stins în ultima perioadă. Continui să zîmbesc la gîndul că, pentru a încheia într-un fel rotund și poate deloc întâmplător, urmează să merg la o întîlnire unde se sărbătorește un număr de ani de la încheierea liceului. Prima dată cînd am întîlnit-o, eram tot în cadrul unui eveniment. Să fie oare un eveniment întîlnirea cu această femeie?

Rămîne să aflu pe parcurs. Momentan mă opresc aici, deocamdată...
.las spațiu lui Haydn să cînte... d-nei să se odihnească... .iar mie... timp
pentru a lăsa cuvintele să se așeze pentru a putea continua să fie rostite,
ascultate, scrise, înțelese

Va continua

* Ștefania D. Niță, este psiholog, membru al Asociației de Consiliere
Psihologică din București

--

PREZENTAREA

FUNDAȚIEI INTERNAȚIONALE PENTRU COPIL ȘI FAMILIE

De 14 ani pentru copil și familie

Fundația Internațională pentru Copil și Familie este o organizație
neguvernamentală creată în 1993, a cărei misiune este să contribuie la
educarea, sănătatea și protecția copilului, tânărului, familiei și comunității
prin servicii performante de prevenire și intervenție precum și de formare a
profesioniștilor.

Activitățile FICF (adresate unui număr de 500 – 800 de beneficiari
anual):

- acționăm pentru prevenirea abandonului și dezinstituționalizarea
copilului;
- oferim servicii gratuite de asistență psihologică și socială pentru copiii
victime ale abuzului, neglijării și exploatării, precum și pentru familiile
acestora;
- coordonăm și participăm la evaluarea și monitorizarea situației
copilului în România prin studii și cercetări, monografii și materiale
metodologice;
- edităm publicații informative, educative și de sensibilizare adresate
atât copiilor, adolescenților, părinților cât și profesioniștilor;

Prezentarea
Centrului de Formare și Supervizare Profesională - FICF

Fundația Internațională pentru Copil și Familie furnizează cursuri de formare din **1994**, cursuri realizate de către formatori romani cât și străini - din Franța, Belgia, Norvegia, Canada, Olanda, Marea Britanie.

Numar de formatori permanenți: 8 ; asociați: 15.

În perioada 2000 – 2007 au beneficiat de cursuri de formare peste 1 000 de profesioniști din 25 de județe din țară: directori de instituții, șefi de servicii din protecția copilului, asistenți sociali, asistenți maternali profesioniști, educatori, polițiști, medici, juriști, psihopedagogi, învățători, părinți (cu stagii practice ale cursanților în țară și străinătate).

Oferta de cursuri

2007

I. Curs de Perfectionare pentru Asistentul Social

Cursul este autorizat de către Comisia de Autorizare a Furnizorilor de Formare Profesională a Adulților a Municipiului București, din cadrul Ministerului Muncii Solidarității Sociale și Familiei.

Programa cursului cuprinde un număr de 70 ore de cursuri teoretice și aplicative, 7 ore de supervizare și 8 ore de evaluare (cu un total de 5 luni, 2 sesiuni / luna).

Module: Comunicare interpersonală, Evaluarea familiei și copilului, Consilierea familiei și copilului, Lucrul în echipă pluridisciplinară, Managementul de caz.

Acest curs se adresează asistenților sociali cu studii universitare în asistența socială și are un pronunțat caracter aplicativ. Participanții vor primi în urma examenului de evaluare o diplomă de absolvire a cursului de perfecționare, eliberată de Ministerul Muncii Solidarității Sociale și Familiei.

Locul desfășurării: București, str. Occidentului, nr. 44, sector 1.

Durata cursului: 11 zile, o sesiune de 7 ore, la două săptămâni, sâmbătă.

Costul cursului : 180 RON/lună. Costul evaluării: 55 RON.

Pentru înscrieri trimiteți un CV și o scrisoare de intenție prin email la adresele : « odee@kappa.ro » și « corneliu.irimia@gmail.com » sau la numărul de fax : 021 311 23 05.

II. Curs de specializare pentru formatori

Cursul are la bază cerințele **standardului ocupațional** al meseriei, și este autorizat de către Comisia de Autorizare a Furnizorilor de Formare Profesională a Adulților a Municipiului București, din cadrul Ministerului Muncii Solidarității Sociale și Familiei.

Tipul de certificat obținut: **Certificat de absolvire al MMSSF.**

Beneficiari și beneficii:

- Profesioniști care doresc să dobândească recunoașterea formală a calității de „Formator”
- Profesioniști care au dobândit competențe de formator și doresc o confirmare formală a calității de formator
- Dubla profesionalizare (cea de bază și cea consecutivă dobândirii calității de formator)
- Certificat de formator, cu recunoaștere națională și internațională
- Dobândirea competențelor privind pregătirea, organizarea și implementarea unui program de formare a adulților, oportunitatea de a înțelege mai profund dinamica grupurilor sociale, particularitățile psihologiei de grup, caracteristicile învățării adulților.

Locul desfășurării: București, str. Occidentului, nr. 44, sector 1.

Durata cursului: 9 zile.

Costul cursului :1290 Ron.

Pentru înscrieri trimiteți un CV și o scrisoare de intenție prin email la adresele : « odee@kappa.ro » și « corneliu.irimia@gmail.com » sau la numărul de fax : 021 311 23 05, tel. 021 310 89 06 sau 021 318 85 81.

III. Curs de specializare pentru managerul de proiect

Cursul se finalizează cu o diplomă a MMSSF.

Echipa de formatori și supervizori ai Centrului de Formare al FICF

Formatorii sunt recunoscuți de Ministerul Sănătății Publice și MMSSF.

dr. psih. Corneliu Irimia

doctor în psihopatologie al Universității Paris VII,
psihoterapeut din 1996 - cu formare în psihoterapia psihanalitică a adultului și în psihoterapia copilului,

autor al unei carti si a mai multor articole in domeniul psihoterapiei si consilierii psihologice (in limba romana si franceza).

Irina Predutoiu

Psiholog, master in psihoterapie Universitatea Paris 7, Denis Diderot,
psihoterapeut copii si adulti (2001)
terapeut de familie (2004)
formare continua pentru specialisti in domeniul adictiilor (2002-2005).

Magda Ionescu,

Consultant si formator in protectia copilului (1994),
psihoterapeut pentru copii si adulti.

Bruno Mastan

Actor, specializat in tehnici de art-terapie pentru copii
Suporturi terapeutice individuale in cadrul Spitalului Regal din Copenhaga
Formator in protectia si bunastarea copilului si familiei (2003)
Proiecte de art-terapie pentru copii si adolescenti din 2001
Co-autor al lucrarii : tehnici creative – Ghid de bune practici.

Oana Clocotici :

asistent social (1997)
curs postuniversitar- Comunicarea si gestiunea resurselor umane,
formator in protectia si bunastarea copilului si familiei (2003)
formator in diseminarea standardelor minime obligatorii din protectia
copilului (2005)
formator in drepturile copilului (2006).

Anemona Munteanu

Facultatea de Medicina Generală din cadrul Universității de Medicină și
Farmacie Dr. Carol Davila din București (1991).
Formare de formatori ca participant în 1994 (cu formatori americani în
România 'Opportunity Associates' și în SUA 'Center for Development and
Population Activities CEDPA, Washington'.
Formator de formatori (din 1995) pentru sectorul neguvernamental și public
(administra-ție și protecția copilului).
Formator în domeniul dezvoltării instituționale și al dezvoltării personale.

Roxana Dobri

psiholog (2000)
master in Politici Sociale ale Dezvoltarii
psiholog in psihologia muncii si organizationala (2006)
consilier pentru copil si familie – Ministerul Sanatatii (2006)
consilier psihologic- psihodrama clasica moreniana (2006)
formator Opportunity Associates Romania (2006)
formator acreditat de Consiliul National de Formare Profesionala a Adultilor
(2006)
formator in rețeaua nationala pentru tineret ANSIT (2006)

Daniel Chirila

asistent social (1998)

master in Politici Sociale

formator in protectia si bunastarea copilului si familiei (2003)

formator in drepturile copilului (2006)

autor de ghiduri metodologice si standarde minime obligatorii in protectia copilului

Supervizori :

- **Magda Ionescu,**

- **dr. psih. Corneliu Irimia**

Prezentarea programului PROCOPIL

Jurnalul Electronic de Consiliere apare în cadrul proiectului « Retea specializata de servicii comunitare pentru prevenirea abandonului si maltratarii copilului » sustinut prin Programul PROCOPIL, Componenta Fond de Sustinere a Initiativelor Departamentale. Programul este un program co-finanțat de Ministerul Francez al Afacerilor Externe si se desfasoara in Romania, Franta, Bulgaria si Republica Moldova. In Romania programul este coordonat de Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Protecția Copilului (FONPC), in Franta de Solidarité Laïque, in Bulgaria de Asociatia Roditeli, in Republica Moldova de APSCF Alianta pentru Protectia Sociala a Copilului si Familiei.

Programul, cu un buget anual de 600 000 Euro (co-finantarea MAE), are o durată de 3 ani (2006 – 2009). Obiectivul general al PROCOPIL este întărirea si sustinerea societății civile din Romania, Bulgaria si Moldova precum și promovarea drepturilor copilului.

Programul este structurat pe 5 mari componente:

I/ Proiecte

FSID - Fond de Sustinere a Initiativelor Departamentale - prin care sunt sprijinite organizațiile romanesti din domeniul protecției copilului și familiei pentru a iniția servicii sociale la nivel local în parteneriat cu toți actorii implicați,

FARD - Fond de Sustinere a Retelelor Regionale/Locale - prin care membrii Federatiei sunt sustinuti pentru a crea și dezvolta rețele de multiactori la nivel regional/județean in jurul unei tematici care sa raspunda unei nevoi locale.

FSID - Fond de Sustinere a Initiavelor Inovatoare - apelul de proiecte se va lansa in noiembrie 2006.

II/Formare – se urmărește crearea unui Centru de Resurse în formare pe lângă Federație. Există o axă transversală de formare - Drepturile copilului – Interculturalitate - Dimensiune europeană și patru axe tematice de care sunt responsabile 5 organizații: Handicap – Centrul de zi "Aurora" și Fundația Un Copil O Speranță, Animație – Fundația Conexiuni, Integrarea tinerilor defavorizați – Serviciul APEL, Maltratare și Violența domestică – Fundația Internațională pentru Copil și Familie.

III/Extindere regională în Bulgaria și Moldova pentru a pune în practică programe de susținere a sectorului asociativ din cele două țări după modelul creat și folosit de Federație în România pentru proiectele inovatoare pentru copil și familie.

IV/Advocacy și lobby privind serviciilor sociale și în special serviciile pentru protecția copilului și familiei. În cadrul acestei componente s-a organizat la București, Institutul Francez, pe 28 iunie 2006 seminarul Serviciile sociale - realități și perspective.

V/Coordonarea programului prevede acțiuni de coordonare a celor 5 componente, desfășurate în Franța, în România, Bulgaria și Moldova.

CONTACTAȚI-NE :

Fundația Internațională pentru Copil și Familie
dr. psih. Corneliu Irimia, director executiv

Str. Occidentului 44, sector 1, București, cod 010982.

E-mail: odee@kappa.ro

Telefon: 021 310 89 06; 021 318 85 81

Fax: 021 311 23 05

- - -

Proiect finanțat de Ministerul Francez al Afacerilor Externe în cadrul Programului PROCOPII – Componenta Fond de Susținere a Inițiativelor Departamentale. Opiniile exprimate în acest material aparțin autorilor și nu reflectă punctul de vedere al finanțatorului.

Coordonare Jurnal Electronic de Consiliere:
dr. psih. Corneliu Irimia

Traducere din limba franceză: Gabriela Sard, Mădălina Bârlan